

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

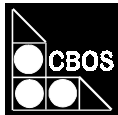
BS/138/138/97

WYBORY '97 - STABILNOŚĆ SYTUACJI NA SCENIE POLITYCZNEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK '97

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ◆ Ponad połowa (58%) tegorocznych wyborców decyzję o tym, na którą partię głosować, podjęła na długo przed wyborami. Niemala jednak liczba (22%) głosujących zdecydowała się w swoich preferencjach w ostatnim tygodniu kampanii, przy czym co dziesiąty powziął decyzję dopiero w wyborczą niedzielę.
- ◆ Ostatnie dni kampanii wyborczej sprzyjały przede wszystkim AWS oraz UW. Największa część wyborców podejmujących decyzję w „ostatniej chwili” - w dniu wyborów oraz na kilka dni przed głosowaniem - to osoby, które oddały głos na AWS lub poparły UW.
- ◆ Zdecydowana większość tegorocznych wyborców deklaruje się jako osoby wierne od początku jednej partii i nie biorące pod uwagę ewentualności głosowania na jakiegokolwiek inne ugrupowanie. Wyborcze dylematy były jednak udziałem sporej części biorących udział w wyborach - więcej niż co czwarty (27%) rozważał możliwość głosowania na inną partię, niż ta, którą ostatecznie poparł. Najczęściej zaliczali się do nich wyborcy UP oraz ROP.
- ◆ Ponad dwie piąte (43%) wyborców silnie identyfikuje się z partią czy ugrupowaniem politycznym, na które oddało swój głos w wyborach. Niemal dla jednej trzeciej głosujących akt wyborczy nie ma jednak nic wspólnego z ideowym utożsamianiem się z partią czy ugrupowaniem, które poparli w wyborach. Z własnymi ugrupowaniami najsilniej identyfikują się elektoraty partii aspirujących do reprezentowania interesów grupowych czy klasowych - PSL i KPEiR, a także jednoczącej prawicę AWS, stosunkowo najsłabiej - elektoraty UP, SLD oraz ROP.

Przed tegorocznymi wyborami parlamentarnymi sytuacja na scenie politycznej była znacznie bardziej uporządkowana niż cztery lata temu. Pojawienie się przed kilkunastoma miesiącami jednego dużego ugrupowania reprezentującego prawą stronę sceny politycznej sprawiło, że nasz system partyjny nieco się ustabilizował. Dwa ugrupowania o wyraźnie przeciwstawnej tożsamości zaczęły na wiele miesięcy przed wyborami - co wykazywały sondaże - gromadzić wokół siebie zwolenników. Z punktu widzenia wyborcy taka sytuacja powinna znacznie ułatwić wybór.

W powyborczym sondażu CBOS¹ zapytaliśmy respondentów, kiedy (jak wcześniej przed wyborami) podjęli decyzję, na kogo oddadzą swój głos, czy w swych przedwyborczych postanowieniach brali pod uwagę możliwość głosowania na jakąś inną partię, czy też raczej obstawali przy swoim wcześniejszym wyborze. Interesowała nas również siła identyfikacji zwolenników poszczególnych partii z ugrupowaniami, na które głosowali.

DECYZJA WYBORCZA - WYNIK USTABILIZOWANYCH PREFERENCJI

CZY ROZSTRZYGNIĘCIE DOKONYWANE W OSTATNIEJ CHWILI

Jeśli wierzyć deklaracjom, ponad połowa (58%) tegorocznych wyborców już dawno powzięła decyzję, na którą partię odda swój głos - co najmniej kilka miesięcy przed wyborami. Mimo to wśród głosujących dość znaczną grupę stanowili ci, którzy zwlekali z decyzją wyborczą do ostatnich dni. Ponad jedna piąta biorących udział w wyborach podjęła ją dopiero w ostatnim tygodniu, przy czym sporo wyborców (co dziesiąty) zdecydowało się w dniu głosowania.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (88) przeprowadzono w dniach 24-29 września '97 na 1170-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tegoroczne preferencje wyborcze okazały się w dużo większym stopniu ukształtowane i bardziej stabilne niż przed czterema laty. Odsetek wyborców wiernych swojej decyzji sprzed co najmniej kilku miesięcy jest dużo wyższy niż w przypadku poprzednich wyborów parlamentarnych. Wówczas zaledwie jedna trzecia biorących udział w głosowaniu deklarowała, że tak wcześniej określiła swoje preferencje wyborcze, prawie dwie piąte zaś podejmowało decyzję dopiero w ostatnim okresie kampanii wyborczej - na nie więcej niż tydzień przed głosowaniem.

Tabela 1

w procentach

Kiedy zdecydował(a) się Pan(i) głosować na tę partię (ugrupowanie)?	Wybory '93	Wybory '97
W dniu wyborów (tzn. w niedzielę)	14	10
W przeddzień wyborów	6	3
W ostatnim tygodniu przed wyborami	19	9
Dwa tygodnie przed wyborami	9	6
Miesiąc przed wyborami	10	8
Dwa miesiące przed wyborami	6	5
Jeszcze wcześniej	33	58
Trudno powiedzieć, nie pamiętam	3	1

W wyborach '97 podejmowaniu decyzji w ostatniej chwili sprzyjał przede wszystkim brak zainteresowania polityką oraz brak sprecyzowanych poglądów politycznych, a także młody wiek i niski poziom wykształcenia. Warto zauważyć, że takimi samymi cechami charakteryzują się także osoby bierne, jeśli chodzi o uczestnictwo w życiu publicznym, z reguły nie chodzące na wybory. Można zatem sądzić, że znaczna część wyborców decydujących się w ostatnim momencie na kogo głosować, to nie tyle ci, którzy mają trudności z dokonaniem trafnego, odpowiedzialnego wyboru, ile osoby nie mające wyraźnych, ukształtowanych preferencji politycznych, podejmujące swoje decyzje pod wpływem chwili, często nie bez wpływu otoczenia.

W ostatnim tygodniu przedwyborczym najwięcej osób zdecydowało się głosować na Akcję Wyborczą „Solidarność” i Unię Wolności. Wydaje się zatem, że oba te ugrupowania w znacznym stopniu zawdzięczają swój wynik wyborczy zdolności zmobilizowania

zwolenników w ostatnich dniach kampanii. Spośród osób podejmujących decyzję dopiero w wyborczą niedzielę najwięcej (prawie dwie piąte) zdecydowało się oddać swój głos na AWS, ponad jedna piąta - zagłosowała na UW. Znacznie mniej zwolenników w ostatnim tygodniu kampanii wyborczej udało się pozyskać głównemu rywalowi ugrupowania Mariana Krzaklewskiego - SLD.

Moment podjęcia decyzji wyborczej rzuca też wiele światła na - nie wykazywane w sondażach realizowanych na co najmniej tydzień przed wyborami - wyraźne zwycięstwo AWS nad SLD.

Tabela 2 w procentach

Moment podjęcia decyzji wyborczej	Głosujący na:							
	AWS	UW	SLD	ROP	UP	PSL	KPEiR	Inne
W dniu wyborów	37	22	12	8	7	6	2	6
W ostatnim tygodniu przed wyborami	29	30	10	9	14	1	6	1
Dwa tygodnie przed wyborami	47	16	9	5	2	3	11	7
Miesiąc - dwa miesiące przed wyborami	36	16	20	8	1	4	10	5
Jeszcze wcześniej	37	14	33	4	2	8	-	2

Tabela 3 w procentach

Kiedy zdecydował(a) się Pan(i) głosować na tę partię (ugrupowanie)?	Elektoraty ugrupowań politycznych						
	UP*	ROP	UW	KPEiR*	AWS	PSL	SLD
W dniu wyborów	20	15	13	6	10	9	5
W ostatnim tygodniu przed wyborami	45	17	20	23	9	2	4
Dwa tygodnie przed wyborami	3	5	5	20	8	2	2
Miesiąc przed wyborami	5	14	6	25	8	5	7
Dwa miesiące przed wyborami	-	5	6	18	5	4	4
Jeszcze wcześniej	27	41	47	8	59	76	77
Trudno powiedzieć	-	3	3	-	1	2	1
	100	100	100	100	100	100	100

* Wyniki uzyskane dla tych ugrupowań należy traktować z dużą dozą ostrożności ze względu na niewielki odsetek badanych deklarujących oddanie głosu na te partie.

Jak świadczą deklaracje dotyczące momentu podjęcia decyzji wyborczej, składane przez wyborców poszczególnych ugrupowań, SLD zawdzięcza swój wynik wyborczy w największym stopniu stałym, zadeklarowanym zwolennikom. Wśród tegorocznych wyborców SLD ogromną większość stanowiły osoby, które już od dawna zdecydowane były poprzeć to ugrupowanie w wyborach. Tylko co jedenasty jego wyborca to zwolennik podejmujący decyzję w ostatnich dniach kampanii.

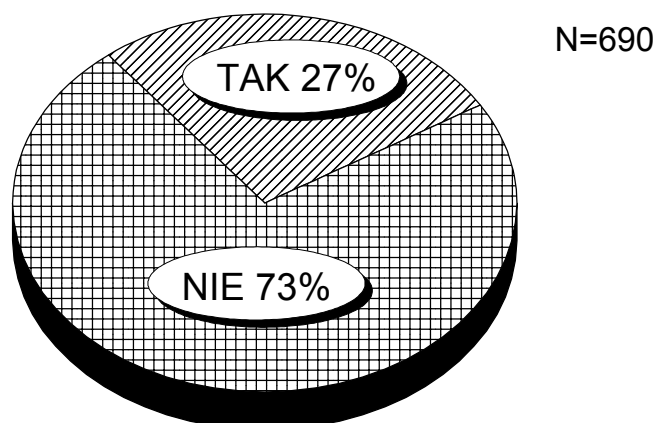
Drugim ugrupowaniem, które w odróżnieniu od pozostałych zyskało stosunkowo mało sympatyków w trakcie ostatnich dni kampanii wyborczej, jest PSL. Podobnie jak w przypadku SLD, większość elektoratu tej partii stanowią osoby od dawna zdecydowane na nią głosować.

Najbardziej niepewny, podejmujący swoją decyzję w ostatniej chwili, okazał się elektorat Unii Pracy. Zdecydowana większość tych, którzy zadeklarowali fakt oddania głosu na kandydatów partii Ryszarda Bugaja, twierdzi, że podjęła taką decyzję dopiero w ostatnim tygodniu kampanii wyborczej. Spore trudności z powzięciem ostatecznej decyzji mieli także zwolennicy ROP.

WYBORCZE DYLEMATY

Zdecydowana większość tegorocznych wyborców deklaruje się jako osoby wierne od początku jednej partii. Blisko trzy czwarte biorących udział w wyborach twierdzi, że nie zmieniało swoich preferencji ani przed kampanią wyborczą, ani w trakcie jej trwania i w ogóle nie brało pod uwagę możliwości głosowania na inne ugrupowanie, niż to, na które oddało swój głos. Wyborcze dylematy były jednak udziałem sporej części uczestniczących w wyborach - więcej niż co czwarty rozważał możliwość głosowania na inną partię, niż ta, którą ostatecznie poparł.

RYS. 1. CZY PRZED KAMPANIĄ WYBORCZĄ LUB W TRAKCIE JEJ TRWANIA ROZWAŻAŁ(A) PAN(I) MOŻLIWOŚĆ GŁOSOWANIA NA INNĄ PARTIĘ (UGRUPOWANIE)?

Jak świadczą deklaracje badanych, blisko połowa podejmujących decyzję w dniu wyborów i ponad dwie piąte decydujących się w ostatnim tygodniu przed wyborami to osoby wahające się między co najmniej dwoma ugrupowaniami. Można zatem sądzić, że w przypadku znacznej części tych osób powodem zwlekania z podjęciem decyzji do ostatniego momentu były trudności z dokonaniem ostatecznego wyboru. Nie zmienia to jednak faktu, że ponad połowa decydujących się dopiero w wyborczą niedzielę czy też na kilka dni przed głosowaniem, to, jak można przypuszczać, osoby podejmujące decyzję raczej pod wpływem chwili czy namowy otoczenia, nie mające wcześniej sprecyzowanych preferencji wyborczych.

Tabela 4

w procentach

Kiedy zdecydował(a) się Pan(i) głosować na tę partię (ugrupowanie)?	Czy przed lub w trakcie kampanii wyborczej rozważał(a) Pan(i) możliwość głosowania na inną partię (ugrupowanie)?	
	Tak	Nie
W dniu wyborów	47	53
W ostatnim tygodniu przed wyborami	42	58
Dwa tygodnie przed wyborami	35	65
Miesiąc przed wyborami	34	66
Dwa miesiące przed wyborami	38	62
Jeszcze wcześniej	18	82
Trudno powiedzieć	32	68

Trudności z dokonaniem wyboru między własną partią a innymi ugrupowaniami miał przede wszystkim elektorat Unii Pracy. Ponad dwie trzecie spośród głosujących na tę partię zastanawiało się nad głosowaniem na inne ugrupowanie. Wydaje się, że właśnie trudnością z dokonaniem wyboru należy również tłumaczyć fakt, iż zdecydowana większość elektoratu tej partii do ostatniego momentu zwlekała z ostateczną decyzją.

W podobnej sytuacji była też znaczna część elektoratu ROP, wahająca się - jak można sądzić na podstawie przedwyborczych badań - między partią Jana Olszewskiego a AWS, mającą największe szanse odsunięcia od władzy postkomunistów.

Tabela 5

w procentach

Elektoraty ugrupowań politycznych	Czy przed lub w trakcie kampanii wyborczej rozważał(a) Pan(i) możliwość głosowania na inną partię (ugrupowanie)?	
	Tak	Nie
UP*	67	33
ROP	41	59
UW	31	69
KPEiR*	26	74
SLD	24	76
AWS	23	77
PSL	20	80

* Wyniki uzyskane dla tych ugrupowań należy traktować z dużą dozą ostrożności ze względu na niewielki odsetek badanych deklarujących oddanie głosu na te partie.

Stosunkowo najmniej wątpliwości co do swego wyboru mieli natomiast zwolennicy PSL, a także sympatycy dwóch najsilniejszych ugrupowań postrzeganych jako główni antagoniści - AWS i SLD. Jednak i w tych elektoratach co najmniej jedna piąta wyborców zastanawiała się nad poparciem innego ugrupowania.

Najczęściej braną pod uwagę partią drugiego wyboru była Unia Wolności. Prawie jedna trzecia tych, którzy w ogóle zastanawiali się nad poparciem w wyborach innego ugrupowania, to niedoszli i potencjalni wyborcy UW. Można stąd wnosić, iż - mimo dobrego wyniku wyborczego (który zawdzięcza zapewne także tym, którzy zmienili swoje preferencje na jej korzyść) - potencjał wyborczy tej partii okazuje się jeszcze nie do końca

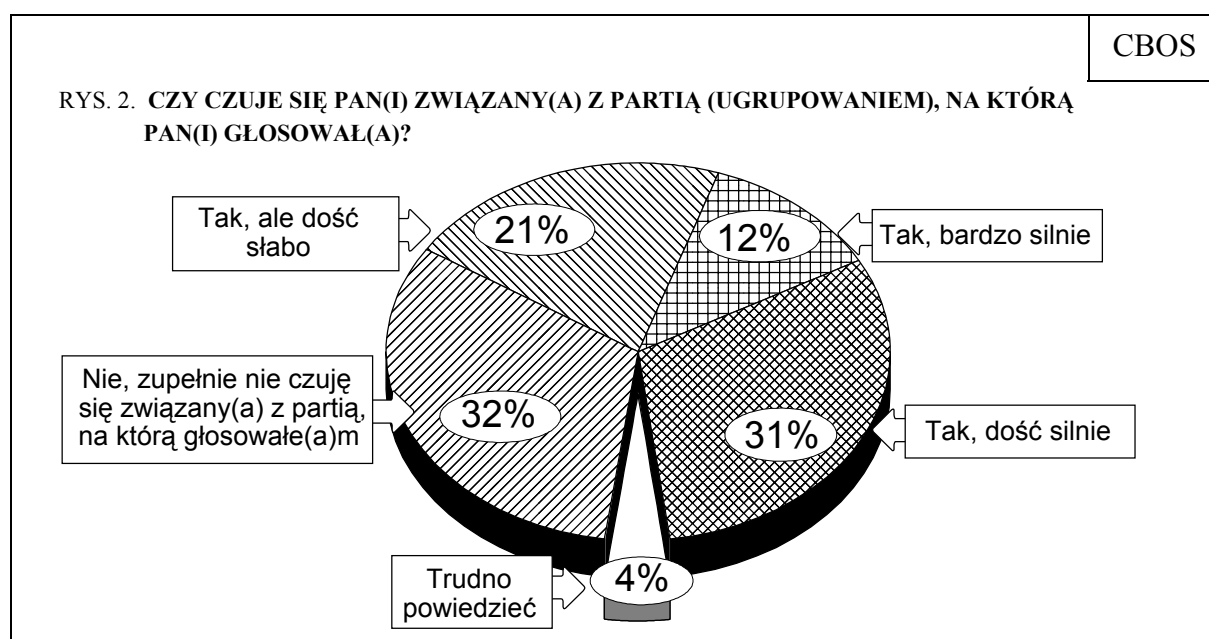
„skonsumowany” politycznie, w tych wyborach możliwości polityczne tego ugrupowania nie zostały jeszcze w pełni wykorzystane. Jeżeli przeliczymy deklaracje potencjalnych zwolenników biorących jeszcze pod uwagę możliwość głosowania na UW (przy założeniu, że wszyscy, którzy to zadeklarowali, faktycznie zdecydowałiby się tak głosować), uzyskałaby ona poparcie wyższe aż o 8 punktów procentowych.

		CBOS
Jeśli rozważał(a) Pan(i) możliwość głosowania na inne partie (ugrupowania), to, proszę powiedzieć, na które?*		
N=181		
UW		29%
SLD		24%
AWS		15%
ROP		11%
UP		10%
KPEiR		6%
PSL		4%
UPR		3%
NChD Blok dla Polski		2%
KPEiR RP		1%
* Procenty nie sumują się do 100. Respondenci mogli wymienić nie więcej niż 3 partie.		

Drugim w kolejności ugrupowaniem, które najczęściej stanowiło alternatywę dla innych partii, było SLD. Znacznie mniej osób brało pod uwagę możliwość głosowania na inne liczące się ugrupowania, w tym AWS. Zważywszy na fakt, że osoby mające dylemat, którą z dwóch lub więcej partii poprzeć w wyborach, znacznie później podejmowały decyzje wyborcze, można sądzić, że AWS w większym stopniu wykorzystwała swój potencjał wyborczy, lepiej wygrywając konkurencję innych ugrupowań (w tym szczególnie w czasie ostatniej fazy kampanii wyborczej) niż jej główny rywal.

SILA IDENTYFIKACJI

Ponad dwie piąte wyborców silnie identyfikuje się z ugrupowaniem politycznym, na które oddało swój głos w wyborach. Co piąty wyborca czuje się słabo związany z partią, na którą głosował, niemal co trzeci zaś nie odczuwa żadnego związku z ugrupowaniem, które poparł w wyborach. Można zatem stwierdzić, że spora część wyborców w ogóle nie identyfikuje się z partią, na którą głosowała i wyraźnie rozdziela sam akt wyborczy (udzielenie poparcia jakiejś partii) od ideowego utożsamienia się z tym ugrupowaniem. Grupę tę można by uznać, przy pewnych zastrzeżeniach, za „wyborców z rozsądku”, w odróżnieniu od tych, którzy w swoim wyborze kierują się raczej „odruchem serca”.

Spośród wyborców poszczególnych ugrupowań najsilniejszy związek z własną partią odczuwają elektoraty partii „klasowych” - PSL oraz KPEiR. Dość silnie identyfikują się ze swoim ugrupowaniem również zwolennicy AWS. Natomiast do wyborców stosunkowo najsłabiej związanych ideowo z popieranym w wyborach ugrupowaniem zaliczają się sympatycy partii lewicowych. Blisko połowa wyborców UP nie odczuwa żadnego związku

z tą partią. Podobnie niemal dwie piąte zwolenników SLD oddało głos na tę formację w ogóle się z nią nie identyfikując. Równie wyraźny brak poczucia utożsamiania się wyborców z popieranym przez siebie ugrupowaniem można zauważyć po drugiej stronie sceny politycznej - wśród sympatyków ROP. Tylko mniej niż co trzeci wyborca tej partii czuje się z nią silnie związany.

Tabela 6

w procentach

Czy czuje się Pan(i) związany(a) z partią (ugrupowaniem), na którą Pan(i) głosował(a)?	Elektoraty ugrupowań politycznych						
	PSL	KPEiR*	AWS	UW	ROP	SLD	UP*
Tak, bardzo silnie	24	15	16	6	10	12	0
Tak, dość silnie	34	38	35	34	19	25	31
Tak, ale dość słabo	22	22	21	21	30	20	19
Nie, zupełnie nie czuję się związany z partią, na którą głosowałem(a)m	14	16	25	33	38	39	48
Trudno powiedzieć	6	9	3	6	3	4	2
	100	100	100	100	100	100	100

* Wyniki uzyskane dla tych ugrupowań należy traktować z dużą dozą ostrożności ze względu na niewielki odsetek badanych deklarujących oddanie głosu na te partie.

W świetle powyższych wyników można zatem stwierdzić, że przynajmniej w przypadku stopnia utożsamiania się wyborców z partią, na którą głosowali, porażka wyborcza „niejedno ma imię”. Słabszy wynik osiągnęły ugrupowania, z którymi wyborcy zarówno bardzo silnie się identyfikują (PSL i KPEiR), jak i partia, na którą w największym stopniu głosowano bez poczucia silnego z nią związku (UP). Może to oznaczać, że silna identyfikacja wyborców z partią nie wystarcza jeszcze do osiągnięcia wyborczego sukcesu, jednocześnie zaś jej niedobór nie pomaga w uzyskaniu mocnej pozycji w wyborczej próbie. Można sądzić, że w dość wyraźnie spluralizowanym społeczeństwie, by osiągnąć sukces, trzeba umieć skłonić do siebie zarówno swoich „wiernych” wyznawców, jak i osoby postronne mogące głosować raczej z rozsądku niż z odruchu serca.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Kiedy zdecydował(a) się Pan(i) głosować na tę partię (ugrupowanie)? 1 - W dniu wyborów (tzn. w niedzielę); 2 - W przeddzień wyborów; 3 - W ostatnim tygodniu przed wyborami; 4 - Dwa tygodnie przed wyborami; 5 - Miesiąc przed wyborami; 6 - Dwa miesiące przed wyborami; 7 - Jeszcze wcześniej; 8 - Trudno powiedzieć, nie pamiętam

	(%)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	Liczba osób
Ogółem	10	3	9	6	8	5	58	1	690
Płeć									
Mężczyźni	8	2	8	5	7	6	64	1	339
Kobiety	12	3	10	7	10	4	53	1	352
Wiek									
do 24 lat	16	5	10	11	10	3	40	5	72
25-34	12	4	13	5	16	6	44	0	100
35-44	11	3	8	2	9	8	60	0	150
45-54	9	2	8	6	6	5	63	2	143
55-64	9	1	6	6	7	5	65	0	110
65 lat i więcej	6	2	11	8	5	2	65	2	115
Miejsce zamieszkania									
Wieś	10	3	9	4	12	7	52	1	235
Miasto do 20 tys.	17	1	12	5	0	3	61	2	84
od 21 do 100 tys.	7	5	8	6	10	4	59	1	140
101-500 tys.	8	1	5	7	9	5	62	2	145
501 tys.i więcej mieszk.	12	1	12	8	2	3	62	0	86
Region									
Północny	3	4	8	5	13	0	67	1	72
Zachodni	5	0	6	6	3	7	72	0	75
Środkowozachodni	24	2	14	5	6	6	51	0	107
Środkowy	9	1	11	5	6	2	63	2	117
Wschodni	10	3	13	5	6	3	63	1	79
Południowo-wschodni	10	3	8	9	15	8	62	4	117
Południowo-zachodni	6	5	11	4	10	7	57	0	124
Wykształcenie									
Podstawowe	15	3	10	4	9	2	53	4	174
Zasadnicze zawodowe	12	4	4	8	8	8	57	0	173
Średnie	6	2	12	5	7	4	62	1	240
Wyższe	8	2	8	7	9	7	59	0	103
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	8	3	7	3	11	8	59	0	80
Prac.umysł.niż.szczębla	5	3	12	4	5	3	67	2	70
Pracownicy fiz.- umysł.	8	0	13	2	15	5	58	0	45
Robotnicy wykwalifikowani	14	5	5	4	8	10	53	0	74
Robotnicy niewykwalifik.	22	0	0	18	9	8	43	0	17
Rolnicy	14	3	3	4	14	5	58	0	40
Prywatni przedsiębiorcy	13	0	9	12	12	0	54	0	40
Bierni zawodowo									
Renciści	7	0	11	6	9	4	61	3	81
Emeryci	7	3	7	8	5	5	63	2	151
Uczniowie i studenci	25	13	15	0	16	0	63	7	31
Bezrobotni	10	3	13	5	0	8	62	0	30
Gospodynie domowe i inni	16	0	13	9	0	3	58	0	30
Pracujący poza rolnictwem									
Sfera budżetowa	4	3	7	6	13	6	61	0	112
Sektor państwowy	5	0	11	4	7	11	60	2	67
Sektor prywatny	16	2	9	7	8	3	54	1	166
Spółdzielczość	29	0	4	0	7	0	60	0	15
Dochody na jedną osobę									
Poniżej 200 zł	14	4	10	4	16	10	41	3	91
201 - 325	11	5	7	8	9	8	52	1	126
326 - 449	10	1	15	5	6	5	56	2	117
450 - 599	11	2	8	4	5	4	66	0	116
Powyżej 599 zł	6	1	6	7	7	2	70	0	141
Ocena własnych war. mater.									
Złe	10	3	9	5	9	6	57	2	157
Średnie	10	3	10	7	10	7	52	1	304
Dobre	10	1	8	5	6	3	66	1	229
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	7	6	9	2	5	2	69	0	52
Raz w tygodniu	11	3	8	7	10	5	54	2	386
Kilka razy w miesiącu	10	2	14	12	4	8	49	2	88
Kilka razy w roku	12	0	8	1	11	3	65	0	102
W ogóle nie uczestniczy	8	2	8	2	4	5	72	0	63
Poglądy polityczne									
Lewica	10	1	8	2	9	2	67	1	140
Centrum	10	4	11	10	8	8	47	2	197
Prawica	9	2	6	5	8	5	64	1	292
Trudno powiedzieć	18	4	15	4	7	1	48	2	63

Tabela 2. Czy przed lub w trakcie kampanii wyborczej rozważał(a)
Pan(i) możliwość głosowania na inną partię (ugrupowanie)?

	(%)		
	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	27	73	690
Płeć			
Mężczyźni	27	73	339
Kobiety	27	73	352
Wiek			
do 24 lat	37	63	72
25-34	34	66	100
35-44	26	74	150
45-54	29	71	143
55-64	26	74	110
65 lat i więcej	14	86	115
Miejsce zamieszkania			
Wieś	21	79	235
Miasto do 20 tys.	31	69	84
od 21 do 100 tys.	27	73	140
101-500 tys.	29	71	145
501 tys.i więcej mieszk.	39	61	86
Region			
Północny	22	78	72
Zachodni	29	71	75
Środkowozachodni	28	72	107
Środkowy	31	69	117
Wschodni	24	76	79
Południowo-wschodni	24	76	117
Południowo-zachodni	28	72	124
Wykształcenie			
Podstawowe	19	81	174
Zasadnicze zawodowe	17	83	173
Średnie	32	68	240
Wyższe	47	53	103
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	49	51	80
Prac.umysł.niż.szczebla	37	63	70
Pracownicy fiz.- umysł.	24	76	45
Robotnicy wykwalifikowani	16	84	74
Robotnicy niewykwalifik.	18	82	17
Rolnicy	16	84	40
Prywatni przedsiębiorcy	30	70	40
Bierni zawodowo			
Renciści	21	79	81
Emeryci	20	80	151
Uczniowie i studenci	70	30	31
Bezrobotni	18	82	30
Gospodynie domowe i inni	10	90	30
Pracujący poza rolnictwem			
Sfera budżetowa	33	67	112
Sektor państwowy	42	58	67
Sektor prywatny	27	73	166
Spółdzielczość	63	37	15
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 200 zł	23	77	91
201 - 325	26	74	126
326 - 449	33	67	117
450 - 599	32	68	116
Powyżej 599 zł	31	69	141
Ocena własnych war. mater.			
Źle	22	78	157
Średnie	26	74	304
Dobre	32	68	229
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	17	83	52
Raz w tygodniu	28	72	386
Kilka razy w miesiącu	27	73	88
Kilka razy w roku	26	74	102
W ogóle nie uczestniczy	30	70	63
Poglądy polityczne			
Lewica	27	73	140
Centrum	31	69	197
Prawica	25	75	292
Trudno powiedzieć	24	76	63

Tabela 3. Czy czuje się Pan(i) związany(a) z partią (ugrupowaniem), na którą Pan(i) głosował(a)?
1 - Tak, bardzo silnie; 2 - Tak, dość silnie; 3 - Tak, ale dość słabo; 4 - Nie, zupełnie
nie czuje się związany(a) z partią, na którą głosował(a)m

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	31	21	32	4	690
Płeć						
Mężczyźni	12	34	17	34	4	339
Kobiety	13	28	24	29	5	352
Wiek						
do 24 lat	6	23	33	33	6	72
25-34	11	27	22	37	3	100
35-44	10	26	23	39	2	150
45-54	12	34	20	28	6	143
55-64	13	36	14	34	3	110
65 lat i więcej	21	36	15	20	8	115
Miejsce zamieszkania						
Wieś	15	31	21	26	6	235
Miasto do 20 tys.	7	27	27	36	3	84
od 21 do 100 tys.	12	28	14	42	3	140
101-500 tys.	12	36	21	30	1	145
501 tys. i więcej mieszk.	14	28	22	28	8	86
Region						
Północny	12	36	18	25	8	72
Zachodni	15	36	21	27	1	75
Środkowo-zachodni	9	27	23	38	3	107
Środkowy	14	31	23	23	3	117
Wschodni	14	26	17	40	3	79
Południowo-wschodni	11	29	22	31	7	117
Południowo-zachodni	13	31	19	37	1	124
Wykształcenie						
Podstawowe	13	27	16	35	9	174
Zasadnicze zawodowe	13	37	23	27	0	173
Średnie	13	28	22	34	4	240
Wyższe	10	35	21	28	7	103
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	8	36	25	25	6	80
Prac.umysł.niż.szczębla	8	32	24	34	2	70
Pracownicy fiz.- umysł.	10	19	18	53	0	45
Robotnicy wykwalifikowani	11	31	24	35	0	74
Robotnicy niewykwalifik.	27	24	27	22	0	17
Rolnicy	32	25	22	10	11	40
Prywatni przedsiębiorcy	3	19	22	51	5	40
Bierni zawodowo						
Renciści	8	39	14	33	6	81
Emeryci	19	35	15	25	6	151
Uczniowie i studenci	0	19	46	34	0	31
Bezrobotni	12	33	12	43	0	30
Gospodynie domowe i inni	16	25	19	26	14	30
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	9	32	26	29	4	112
Sektor państwowy	7	34	22	36	2	67
Sektor prywatny	11	23	22	41	3	166
Spółdzielczość	8	35	11	46	0	15
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 200 zł	12	34	24	26	5	91
201 - 325	13	26	23	35	3	126
326 - 449	12	30	20	35	4	117
450 - 599	10	30	27	29	4	116
Powyżej 599 zł	16	33	18	28	5	141
Ocena własnych war. mater.						
Złe	13	22	20	42	3	157
Średnie	13	37	20	25	5	304
Dobre	12	28	22	34	4	229
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	18	37	13	27	5	52
Raz w tygodniu	11	30	21	33	5	386
Kilka razy w miesiącu	17	34	25	21	3	88
Kilka razy w roku	10	34	20	30	6	102
W ogóle nie uczestniczy	12	20	17	49	2	63
Poglądy polityczne						
Lewica	10	34	20	34	2	140
Centrum	9	28	23	36	3	197
Prawica	17	34	19	26	5	292
Trudno powiedzieć	8	17	19	42	13	63